

Deeltijd-WW en het behoud van werkgelegenheid

Samenvatting

Tijdelijke regeling deeltijd-WW

Per 1 april 2009 geldt in Nederland de Tijdelijke regeling deeltijd-WW. Doel van de regeling is vakkrachten te behouden voor bedrijven die voldoende gezond zijn om, ondanks een tekort aan orders en omzet, door de crisis heen te komen. Werkgevers kunnen werknemers tijdelijk maximaal 50 procent minder laten werken zonder dat men hen hoeft te ontslaan en hen weer inzetten als de economische situatie verbetert. Voor de uren waarop de werknemers geen arbeid verrichten, hebben zij recht op WW. Naast behoud van werkgelegenheid heeft deze regeling ook tot doel scholingsactiviteiten te intensiveren en vakkennis voor de bedrijven te behouden.

De Stichting van de Arbeid heeft Research voor Beleid gevraagd onderzoek te verrichten naar het effect van de regeling op het behoud van werkgelegenheid in Nederland. Het onderzoek, dat de situatie medio juni 2009 schetst, is indicatief van aard.

Globale schatting van bereik van deeltijd-WW

Op basis van beschikbare gegevens over aanvragen voor deeltijd-WW in het grootbedrijf is een globale schatting gemaakt van het totaal aantal aanvragen in het grootbedrijf én het mkb: **25.000**. De Metaalindustrie is met naar schatting 44 procent van het totaal aantal aanvragen voor deeltijd-WW onbetwist koploper. De metaalsector als geheel (Metaalindustrie en Metaalnijverheid) is goed voor 60 procent van het aantal aanvragen. Op afstand volgt met 9 procent UWV-sector Zakelijke dienstverlening 2 (reclame-adviesbureaus, ingenieursbureaus, architectenbureaus, softwarehouses et cetera). De overige sectoren nemen elk maar een relatief klein deel van de aanvragen voor deeltijd-WW voor hun rekening.

Globale schatting van effect van deeltijd-WW op behoud werkgelegenheid

Uit een belronde onder 30 bedrijven met deeltijd-WW in het grootbedrijf en het mkb (samen goed voor zo'n 9.400 aanvragen voor deeltijd-WW) komt het volgende naar voren:

- Van de 30 bedrijven zouden er 28 (**93 procent**) personeel hebben ontslagen indien men geen gebruik zou hebben gemaakt (c.q. zou gaan maken) van deeltijd-WW.
- In op één na alle gevallen zouden deze bedrijven al op korte termijn werknemers hebben ontslagen.
- Naar schatting zou het in deze bedrijven in totaal om zo'n 3.400 ontslagen werknemers gaan. Dat is **36 procent** van de 9.400 aanvragen voor deeltijd-WW.
- Slechts een tiende van de bedrijven denkt te kunnen volstaan met de eerste periode van deeltijd-WW (3 maanden). Bijna de helft denkt een beroep te moeten op één verlenging (in totaal 9 maanden) en ruim een derde op twee verlengingen (in totaal 15 maanden).
- De vraag welk deel van de werknemers die nu in deeltijd-WW zitten na afloop daarvan in loondienst kunnen blijven, was voor de bedrijven moeilijk te beantwoorden. Wel werd in veel gevallen de hoop/intentie uitgesproken op termijn alle (of in ieder geval zoveel mogelijk) werknemers in loondienst te kunnen houden.

Op basis van de resultaten van de belronde en het geschatte aantal aanvragen voor deeltijd-WW in het grootbedrijf en het mkb is een inschatting gemaakt van het totaal aantal werknemers in Nederland dat zou zijn ontslagen indien er geen gebruik zou zijn gemaakt van deeltijd-WW. Dat is gedaan aan de hand van de volgende formule:

% bedrijven (93%) x % ontslagen werknemers (36%) x aanvragen deeltijd-WW (25.000)

Het geschatte aantal werknemers dat in Nederland zou zijn ontslagen wanneer er geen gebruik zou zijn gemaakt van deeltijd-WW bedraagt medio juni 2009 ruim **8.200**. Anders geformuleerd: de Tijdelijke regeling deeltijd-WW heeft tot nu toe gezorgd voor het behoud van de werkgelegenheid voor naar schatting ruim 8.200 werknemers. Onderstaande tabel geeft de verdeling van deze schatting weer naar UWV-sector

Tabel 1 Schatting van het effect van deeltijd-WW op het behoud van werkgelegenheid in Nederland, naar UWV-sector

	A	B
	Geschat aantal aanvragen deeltijd-WW	Geschat aantal ontslagen werknemers indien <u>geen</u> gebruik van deeltijd-WW (33% van A)
010 - Metaalindustrie	10.900	3.650
012 - Metaalnijverheid	3.900	1.310
044 - Zakelijke dienstverlening 2	2.100	700
020 - Havenbedrijf	800	270
041 - Groothandel 1	700	230
045 - Zakelijke dienstverlening 3	700	230
051 - Algemene industrie	600	200
017 - Detailhandel en ambachten	500	170
007 - Hout, meubel	500	170
042 - Groothandel 2	400	130
049 - Chemische industrie	400	130
011 - Elektrotechnische industrie	300	100
Overig	2.800	940
Totaal	24.600	8.230

Globale schatting van de inverdieneffecten

Overheidsuitgaven aan de deeltijd-WW verdienen zichzelf voor een deel terug door de gunstige gevolgen van de regeling voor de belastingopbrengsten. Die kunnen stijgen omdat werknemers in de deeltijd-WW meer inkomstenbelasting afdragen dan wanneer zij een reguliere WW-uitkering zouden ontvangen. Daarnaast kan de deeltijd-WW gunstige gevolgen hebben voor de overheidsuitgaven aan de reguliere WW, omdat die dalen ten opzichte van een situatie waarbij deeltijd-WW'ers een volledige WW-uitkering zouden ontvangen.

Om een indicatie te krijgen van de inverdieneffecten heeft de Stichting van de Arbeid gevraagd om twee scenario's te schetsen: één waarbij de helft van de werknemers die nu gebruik maken van deeltijd WW zou zijn ontslagen en één waarbij twee derde van de werknemers die nu gebruik maken van deeltijd WW zou zijn ontslagen.

- In het scenario waarbij de helft van de werknemers die nu gebruik maken van deeltijd WW zou zijn ontslagen, zijn de inverdieneffecten gemeten over een periode van 15 maanden positief en bedragen naar schatting € 12 miljoen.
- In het scenario waarbij twee derde van de werknemers die nu gebruik maken van deeltijd WW zou zijn ontslagen, zijn de inverdieneffecten gemeten over een periode van 15 maanden positief en bedragen naar schatting € 130 miljoen.

Vergelijkbare regelingen in het buitenland

In het onderzoek is ook gekeken naar met de deeltijd-WW in Nederland vergelijkbare regelingen in de ons omringende landen België, Duitsland, Frankrijk en Groot-Brittannië.

Tabel 2 Gedeeltelijk werklozen als percentage van de beroepsbevolking

	Naam regeling	Beroepsbevolking*	Gedeeltelijk werklozen	Idem in % van beroepsbevolking
België	Tijdelijke werkloosheid	4.990.000	214.000	4,3%
Duitsland	Kurzarbeit	43.620.000	1.247.000	2,9%
Frankrijk	Chômage partiel	28.500.000	912.000	3,2%
Groot-Brittannië	nvt	31.200.000	nvt	nvt
Nederland	Deeltijd-WW	7.726.000	25.000	0,3%

* Peilperiode voor Nederland kw 1 2009 en bron CBS Statline; voor de overige landen peilperiode 2008 (jaargemiddelde) en Bron cia.gov/library/publications/the-world-factbook

Afgezien van Groot-Brittannië hebben de ons omringende landen allemaal een - min of meer vergelijkbare - regeling voor gedeeltelijke werkloosheid. De regelingen in deze landen hebben – in tegenstelling tot de Nederlandse regeling – een structureel karakter. Ook zijn er meer gronden op basis waarvan men een beroep kan doen op de regeling. Berekend is dat het bereik van de Nederlandse regeling zowel procentueel als absoluut veel kleiner is dan dat van de buitenlandse regelingen (variërend van 2,9 tot 4,3 procent). Het in het Sociaal Akkoord van 25 maart 2009 afgesproken budget voor de Nederlands deeltijd-WW van in totaal 375 miljoen euro is naar schatting voldoende om 32.500 werknemers er maximaal 15 maanden gebruik van te laten maken. Dit komt neer op 0,4 procent van de beroepsbevolking.